

 Kad baba postane majka, a majka postane baba

Nakon što se dijete "nauži" psovati uz blagonaklonost roditelja, koje ga spriježi da jednog dana sve to ne "isproba" i na svojim roditeljima? Čakosno je gledati prva?ice u školskim klupama, koji još nisu naužili ni žitati ni pisati, kako u medjusobnoj komunikaciji, pa čak i u komunikaciji sa učiteljima i nastavnicima, obilno koriste raznorazne, pa i najogavnije psinke, i to sa potpunim ubjedenjem da to nije ništa loše.

Brojni roditelji se osjećaju ponosnim i zadovoljnim kad vide da njihovo dijete čuistro odgovara drugim ljudima. To nerijetko bude popraćeno obilnim psinkama i ružnim riježima djeteta. Načalost, neki roditelji, po pravilu neobrazovani, prvo nauže svoje dijete psovanju, pa da tek kasnije izgovara "baba" i "mama". I, umjesto energičnog stava dokidanja te ružne navike, na takvo ponašanje se gleda blagonaklono. Nakon što se dijete "nauži" psovati uz blagonaklonost roditelja, koje ga spriječiti da jednog dana sve to ne "isproba" i na svojim roditeljima? Čakosno je gledati prva?ice u školskim klupama, koji još nisu naužili ni žitati ni pisati, kako u medjusobnoj komunikaciji, pa čak i u komunikaciji sa učiteljima i nastavnicima, obilno koriste raznorazne, pa i najogavnije psinke, i to sa potpunim ubježenjem da to nije ništa loše. Moramo biti svjesni da je to ono što su ponijeli iz svojih kuća i da su ih tome naužili njihovi roditelji. Ovo je područje u kome roditelji stalno moraju držati oži čurom otvorene. U medjusobnoj komunikaciji, a pogotovo u komunikaciji sa djetetom, morali bi upotrebljavati samo najlakše, najljepše i najprirodnije riježi i izraze. Striktno se moraju žuvati svih pogrđnih i ružnih riježi, bez razlike radi li se o psinkama, kletvama, pogrđama, ružnim riježima i sličnom. Djeca sve upijaju od svojih roditelja, a pogotovo govornu kulturu. Tako, naprimjer, kad se roditelji zadive dobrom dječijom gestom, riježu ili djelom, trebali bi reži: "Mačallah!" Isto tako, kad kod djeteta primijete nešto na što treba skrenuti pažnju, trebali bi reži: "Subhanallah, Allahu ekber!" itd. Na taj način že dijete, umjesto psinki, svoj mozak, srce i jezik ispuniti prelijepim izrazima, kojima nema ravnih.

Dvije majke i nijedan baba

Uloga oca u porodici je svima jasna, kao i uloga majke. Samim tim, dok se otac i majka ponašaju u skladu sa svojim ulogama, u porodici će vladati harmonija, a djeca neže trpjeti posljedice. Medjutim, prave opasnosti nastupaju kad dodje do poremežaja, tj. kad djeca imaju dvije majke i nijednog babu (jer im se baba ponaša i nastupa kao i majka) ili kad djeca imaju dvojicu baba i nijednu majku (jer majka nastupa kao baba i obavlja njegove funkcije, žime zapostavlja svoje). Jednako su opasni i služajevi kad dože do zamjene uloga, tj. kad baba postane majka i majka postane baba.

Sve to su služajevi radi kojih že djeca pretrpjeti teške posljedice koje že se neminovno odraziti na njihove ližnosti. Ovakve situacije predstavljaju najplodnije tlo svim oblicima psihižkih i spolnih poremežaja kod djece i zato se moraju što energičnije prekinuti.

Navikavanje na rasipnost

Sljedeže što se najžeže dogada u navedenim oblicima porodižnih odnosa jest priučavanje djeci svega što poče. Mnogi roditelji omogužuju djeci apolutno sve što ona zatraže, bez ikakvog izuzetka. Takvi roditelji stavljaju sve svoje finansijske mogužnosti na raspolaganje dječijim željama i prohtjevima i, što je još gore, ne uže djecu pravoj vrijednosti

novca. Ta djeca će izrasti u rasipnike, jedino sposobne za život od danas do sutra. Djeca koja odrastaju u ovakvim porodicama obavezno izrastaju u velike "gotovane", rasipnike i uobražene ljude. Nastavljaju i tradiciju iz djetinjstva, takvu djecu će i kad odrastu interesirati samo vlastiti ugođaj. Potpuno su strani takvoj djeci briga i razmišljanje o drugim i pomoć drugim. Duh djetemata (društva) i pripadnosti zajednici njima nema nikakvog značaja ni važnosti. Sve to direktno narušava fitru - prirodu uvijek kao društvenog bića, te kod te djece ubija i uništava ustrajnost, čelju za aktivnijim angažmanom u društvu i, indirektno, razara im hrabrost.

Iznuživanje čelja plaćem

Vrlo često se događa da dijete traži nešto od roditelja i, kad mu oni to odbiju, brizne u plač, ne bi li na taj način postiglo ono što želi. Roditeljima takav plač vrlo brzo dosadi i oni pokušavaju ispuniti "čelju" svoga djeteta, bilo zato što su se sažalili i smilovali ili zato da ušutkaju dijete i kutariču se plaćem. To je jedna od najopasnijih grešaka u odgoju djece i ona neminovno rezultira slabom ču duha i ličnosti.

Povjerenje i odgovornost

Ovo je greška u kojoj roditelji svojoj djeci uskraćuju priliku za pokazivanje odgovornosti. Ponekad to čine radi pretjerane pažnje prema djeci, tj. zato što ne žele opterećivati svoje dijete, a ponekad to čine zato što nemaju povjerenja u njega. I za ovaj slučaj ima bezbroj primjera u svakodnevnom životu. Tako se događa da roditelji posjeduju tvornice ili lance trgovinskih radnji, a za rad u njima unajmljuju druge ljude. U isto vrijeme, njihova djeca sjede besposleni i ljenčare bez ikakvih obaveza i posla. Još gore je kad u takvim porodicama djeca rade kod drugih. Gdje je u svemu tome mjesto i uloga roditelja i ko će pripremiti tu djecu za život bez bogatstva roditelja?

Uskraćivanje "popravnog"

Događa se da pojedini roditelji radi sitnica prozivaju i ismijavaju svoje dijete. Tu bezazlenu sitnicu su u stanju pamti dugo i prozivati svoje dijete. Tako, ako dijete nešto ukrade (umjesto da se zapitaju zašto je dijete to učinilo i bi li to učinilo da su mu oni nabavili to), oni ga nazivaju kradljivcem, lopovom i slično. Ili, u drugom slučaju, kad dijete slučajno nešto, dozivaju ga lažljivcem. Na taj način, roditelji sitnu pogrešku djeteta tretiraju kao ključnu i jedinu osobinu! Kao da je to nemoguće popraviti... Dijete to sluša i pati, na svoj način podnosi bol, ali, istovremeno, u svojoj duši stvara ubježenje kako je ono rođeni kradljivac, lažov itd. Nakon izvjesnog vremena, dijete to prihvata kao istinu, uopće ne reagira na takvo tretiranje i više i ne pokušava to izmijeniti i popraviti. Postavlja se pitanje ko će izbaviti i zaštititi to dijete.

STRATEGIJA "VRSTE RUKU"

Ovo je još jedna velika greška koja se pojavljuje kod onih roditelja koji pribjegavaju tome da tuku dijete. Dijete je još uvijek malo, u fazi je narastanja i sazrijevanja, i samim tim je nemoguće da shvati svijet onako kako ga roditelji shvataju. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko nema milosti prema mladima i poštovanja prema starijima, ne može reći da spada u naše redove". Često uz udaranje ide ruganje djeci i njihovo ismijavanje radi svake sitnice, a pogotovo krupnijih stvari, te teško prekoravanje djece, vikanje na njih i nazivanje ružnim imenima i nadimcima. Sve to sebi dopuštaju jedino oni roditelji koji uopće nisu svjesni svoje funkcije. Također, nisu ni svjesni da će jednog dana ili, još bolje rečeno, dugo gorko opteretiti sve te svoje nepromišljene postupke u (ne)odgoju djece. Osnova u odgoju su blagost, ljubav, nježnost, pažnja. Međutim, kazna se

nikad ne smije u potpunosti isključiti. Ona uvijek mora biti aktuelna, ali se smije primjenjivati samo u najtežim oblicima dječijih prijestupa, i to onih koje djeca više puta čine svjesno. Prilikom kažnjavanja se mora voditi računa da kazna ne dobije demoralizirajući oblik i da ne bude produkt ljutnje i bijesa roditelja. Nažalost, u našoj svakodnevnoj praksi su kazne, najčešće, sredstvo da roditelji smire živce. Roditelji moraju znati da se dijete ne smije kažnjavati za prijestupe koji su mu nanijeli ozljede, bol i tegobu. Kad se roditelji odluče za kažnjavanje, moraju paziti da to ne bude pred drugima. Kazne mogu biti dvojake - psihicke i fizicke. Psihicke su sljedeće: prekidanje hvaljenja djeteta, pokazivanje nezadovoljstva njegovim ponašanjem, ukorima, rušenjem itd. Fizičke kazne moraju biti takve da dijete od njih osjeti bol, ali da mu ne nanokode i ne ostave vidljive tragove (koji često znaju biti izvor ismijavanja u društvu druge djece).